

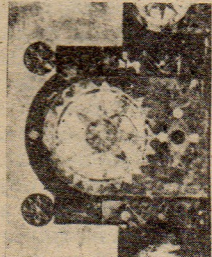
Изложба

Изложби

Суштествен ликовен дијалог

За изложбата на Сојузот на друштвата на ликовните уметници на Југославија во Музејот на современата уметност во Скопје

Годинава на главниот град на нашата Република му припадна честа да биде домаќин – организатор на Седмата изложба на Сојузот на друштвата на ликовните уметници на Југославија – традиционална југословенска манифестација која се одржува секоја петта година. Во сите изложбени простори на Музејот на современата ум-

етност во Скопје се одвива еден суштествен дијалог меѓу ликовните уметности на сите наши републики и покраини. Преку 450 експонати од 170 автори пружаат една информација за ликовно-естетските ориентации во денешната југословенска уметност, за стилскиот плурализам како нејзина најсуштествена специфика. А таа љубопитност и отвореност на творечкиот дух е резултат на демократската широчина и на слободата – категории цврсто враснати во севкупниот организам на нашето општество.

Покрај елементите на зближување и информирање, оваа изложба открива одредени состојби во современата уметност на Југославија, коишто можат да се констатираат, како одделно во рамките на републиките и покраините, така и во нивната интегралност. Ако хрватскиот автор изразува интересирање кон експе-

риментот и кон повеќе или помалку неконзистентните појави во ликовното, кон доминацијата на концептот во однос на материјалната даденост и со значајна доза на провокација, другите републики и покраини се појавуваат како приврзеници на веќе утврдени познати ликовни форми на изразување. Меѓутоа, имајќи предвид дека секое Друштво на ликовни уметници одделно ги утврдувало концепциските поставки на излагањето, не може да се смета дека ова е веродостојна претстава на сегашната југословенска ликовна уметност. Затоа се случи одделни друштва да настапат со најафирмираните уметници (СР Босна и Херцеговина, СР Македонија, САП Косово) а други да предложат компромисни решенија. Во секој случај, и вака диферентните селективни приоди го даваат својот придонес кон целосната претстава за нашата уметност. Последнава констатација е особено значајна кога се имаат предвид споредбите на изложбите во организација на музеите или галериите на кои се сретнуваме со постојано исти личности и вредности, со изложбите на друштвата или на Сојузот на ликовните уметници. Само во синтезата на заклучокот изведен од овие два потходи е можно

донекаде да се допре до поавтентична визија на севкупното творечко дејствување во Југославија. Без разлика на горезнесените констатации, изложбата на СДЛУЈ го изразува оној општ дух во југословенската уметност кој сака да биде многу почесто и посуштински во дослук со фигуративните изразни форми, со антропоморфизмот како „неистрошлив“ креативен предизвик. Оваа тенденција е всушност најцврстата спојка меѓу уметностите на одделни ликовни средини во Југославија и му дава општ тон на посебното, посочувајќи од друга страна и на можноста да се биде крајно индивидуален во ликовно-естетските размислувања и бележења.

СР Македонија предложи една од најдобрите селекции (со мали исклучоци) на оваа зедничка изложба. Во дијапазонот на ликовните насоки и нивните варијации, кои главно ја поддржуваат „обновата на сликата“ ги откриваме вистинитоста на духот, судбинското доживување на поднебјето, приврзеничката верност кон егзистентниот тоталитет на земјата, како и нагласената самостојност во изразувањето.

Соња А. Димитрова